

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
SIEĆ PARTNERSTW LGD

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Seminarium tematyczne on –line

Zastosowania zintegrowanego modelu oceny wpływu połączone z upowszechnianiem dobrych praktyk

w ramach realizacji projektu:

***"Dobre praktyki krajowe, zagraniczne oraz własne dolnośląskich LGD – źródłem wiedzy i
współpracy pomiędzy lokalnymi grupami działania"***

28.10.2021 r.

Współpraca lokalna na rzecz klimatu?

Dolnośląski
alarm
smogowy

Krzysztof Smolnicki

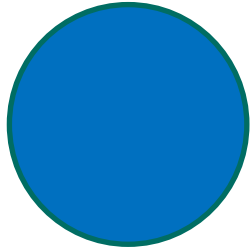
CO TU ROBI SMOG?

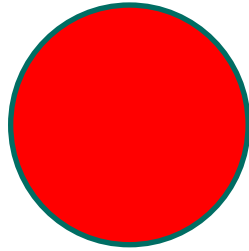

Image courtesy of the U.S. EPA

PM10

50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

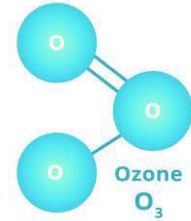
PM2,5

25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

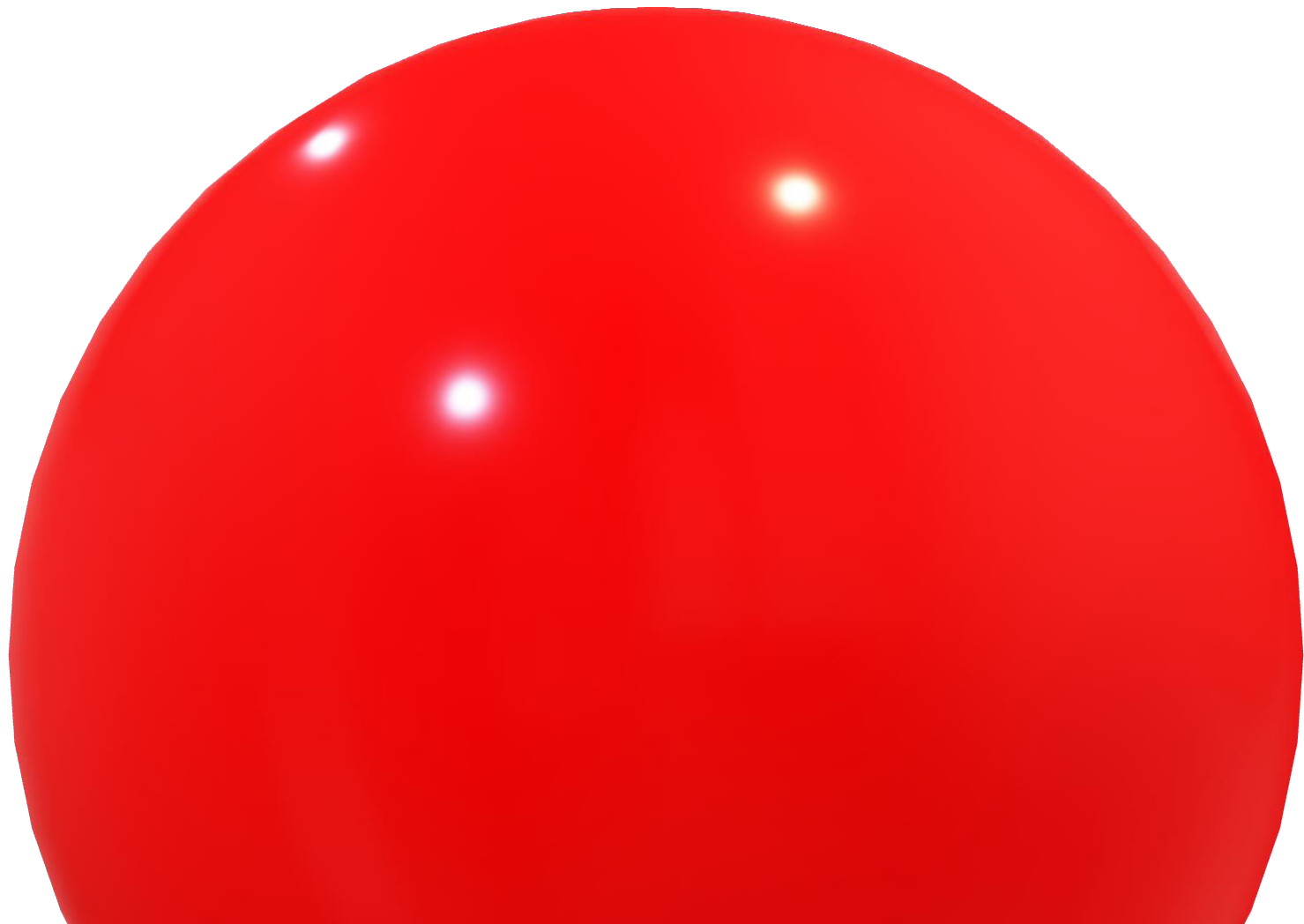
B(a)p

1 ng/m^3

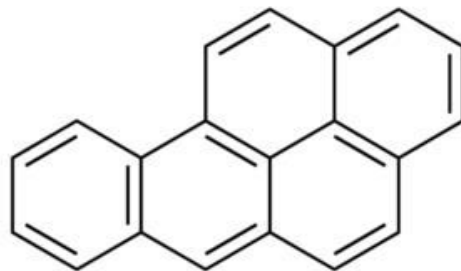
O₃

120 mg/m^3

benzo(a)piren

Substancja silnie rakotwórcza i mutagenna. Jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) i powstaje podczas spalania węgla, drewna i odpadów. Jego nośnikiem jest pył.

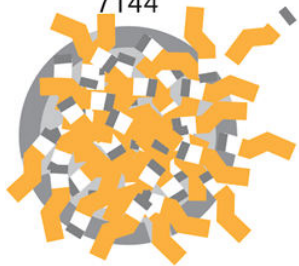
**ILE PAPIEROSÓW DZIENNIE
POWINNO WYPALAĆ DZIECKO?**

PORÓWNANIE JAKOŚCI POWIETRZA MIAST DOLNEGO ŚLĄSKA I EUROPY W PRZELICZENIU NA WYPALONE PAPIEROSY:

(Źródło: Kalkulator Smogowy – Krakowski Alarm Smogowy, dane za rok 2017)

Nowa Ruda

7144

Szczawno-Zdrój

3187

Jelenia Góra

2519

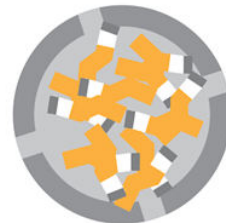
Legnica

1911

Oława

1717

Wrocław

1397

Berlin

120

Barcelona

60

Kalkulator Smogowy

Miasto [Wrocław](#) ▾

Stężenie B[a]P [3.1 ng/m³](#) ▾

Czas spędzony na zewnątrz [4 godz./dzień](#) ▾

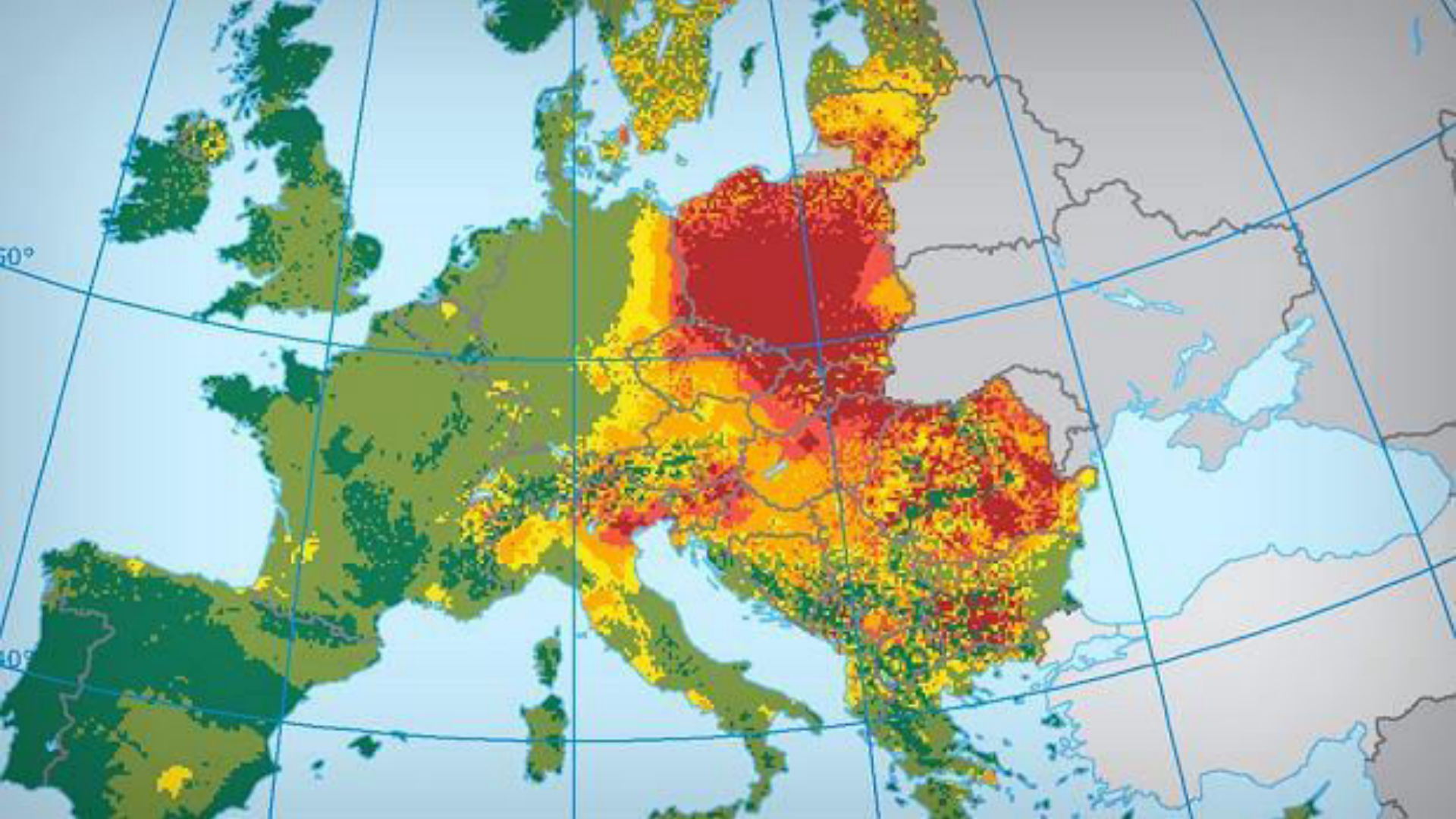
Wdychany B[a]P [20,758 ng/rok](#) ▾

Równoważność papierosów [1,397 /rok](#) ▾

Maksymalne dopuszczalne roczne stężenie benzo[a]pirenu wynosi 1 ng/m³.

3 PAPIEROSY DZIENNIE!

Wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie

Astma
Przewlekła choroba
obturacyjna płuc
Zapalenie oskrzeli
Nowotwory płuc

Miażdżyca tętnic
Zatorowość płucna
Zwężenie naczyń
Nadciśnienie

Udar
Wylew
Obniżenie IQ
Alzheimer
Depresja

Bezpłodność
Uszkodzenia płodu
Przedwczesne porody
Niższa waga noworodka

PM 2,5

PM 10

NOx

43100

przedwczesne zgony
z powodu pyłów PM2,5

3026

ofiary śmiertelne
wypadków samochodowych

Źródła:

Air quality in Europe - 2019 (dane za 2016, European Enviroment Agency)
Wypadki drogowe w Polsce w 2016 roku (Komenda Główna Policji)

SPIS TREŚCI

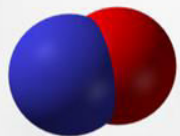

WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA ZDROWIE

- 5 PRZEDMOWA
- 11 WSTĘP
Najważniejsze szkodliwe substancje obecne w powietrzu i ich główne źródła. Sytuacja Polski na tle Europy [13] // Skutki zdrowotne ekspozycji na zanieczyszczenia powietrza [20]
- 23 WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA UMIERALNOŚĆ
Sytuacja w Polsce [32]
- 37 WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA UKŁAD ODDECHOWY
Wpływ ekspozycji prenatalnej na rozwój i funkcjonowanie układu oddechowego [38] // Astma oskrzelowa [39] // Przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP) [43] // Infekcje dróg oddechowych [47] // Wybrane przykłady wpływu zanieczyszczeń powietrza na funkcjonowanie układu oddechowego [48]
- 53 ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA A CHOROBY NOWOTWOROWE
Rak płuca [53] // Inne choroby nowotworowe [57]
- 59 WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA UKŁAD KRAŻENIA
- 67 WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA CENTRALNY UKŁAD NERWOWY
Wpływ zanieczyszczeń powietrza na rozwój układu nerwowego w okresie prenatalnym [68] // Zanieczyszczenie powietrza a zaburzenia ze spektrum autyzmu [71] // Mechanizmy szkodliwego oddziaływania pyłu zawieszonego na układ nerwowy [73] // Wpływ zanieczyszczeń powietrza na funkcjonowanie układu nerwowego dzieci i młodzieży [75] // Wpływ ekspozycji na zanieczyszczenia powietrza na funkcjonowanie centralnego układu nerwowego u osób dorosłych [77] // Wpływ długoletniej ekspozycji na pył zawieszony na sprawność umysłową osób starszych [78]
- 83 INNE SKUTKI ZDROWOTNE EKSPOZYCJI NA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA
Wybrane skutki ekspozycji prenatalnej [83] // Wpływ zanieczyszczeń powietrza na płodność [84]
- 87 KOSZTY ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA I KOMENTARZ
- 89 DODATEK A. SKUTKI ZDROWOTNE EKSPOZYCJI NA SUBSTANCJE Z GRUPY DIOKSYN
Steszczenie [89] // Informacje ogólne [90] // Źródła dioksyn w środowisku [91] // Los dioksyn w środowisku. Skażenie żywności [94] // Wybrane skutki zdrowotne ekspozycji na związki z grupy dioksyn [97]
- 102 BIBLIOGRAFIA

SAMOCODY, FABRYKI CZY PIECE?

tlenki azotu

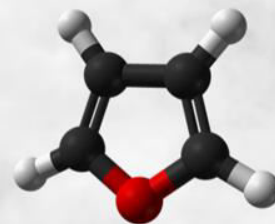
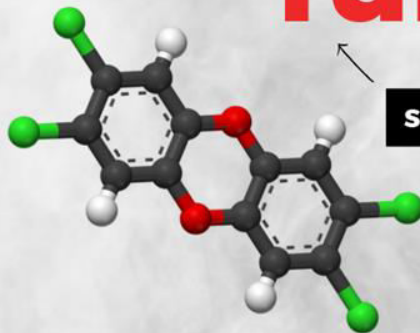
transport

przemysł

rolnictwo

ozon przygruntowy

furany

spalanie śmieci

dioksyyny

dwutlenek siarki

metale ciężkie

przemysł

33	74,9216
= III, V	
1090(p)	As
886(s)	S
5,727	
[Ar]3d ¹⁰ 4s ² 4p ³	
Arsen	

48	112,41
II	
594,1	Cd
1038	S
8,65	
[Kr]4d ¹⁰ 5s ²	
Kadm	

80	200,59
I, II	
234,28	Hg
629,73	C
13,546	
[Xe]4f ¹⁴ 5d ¹⁰ 6s ²	
Rtęć	

82	207,20
II, IV	
600,65	Pb
2013	S
11,35	
[Xe]4f ¹⁴ 5d ¹⁰ 6s ² 6p ²	
Ołów	

Inne szkodliwe substancje w naszej atmosferze

Emisje B(a)P

88% Niska emisja

11% Przemysł

1% Pozostałe

Źródło: KOBiZE

Niska emisja

emisja pyłów i szkodliwych gazów
na wysokości do **40 m**: z domowych pieców,
lokalnych kotłowni oraz transportu spalinowego

SO₂ Hg
Cd As Pb

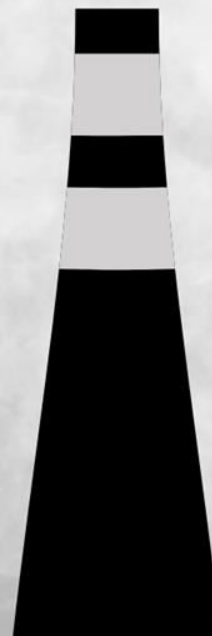
PM 2,5

PM 10

BaP

NO_x

CO TU ROBI KLIMAT?

przepis na **SMOG**

Kiepskiej jakości
paliwo spalane w
kiepskich **piecach**
wewnątrz kiepsko
docieplonych
budynków

OCIEPLA SIĘ, BĘDZIE MNIEJ SMOGU

FAJNIE?

"Give your throat a vacation...

Smoke a **FRESH** cigarette"

IF the cigarette you have been smoking stings or burns your throat, switch to Camels and see the difference.

It's the peppery dust left in tobacco by inefficient cleaning methods that makes you cough.

It's the unkindly hot smoke of harsh, dried-out tobaccos that burns and irritates your throat.

There is no peppery dust in Camels—that's whisked away by a special vacuum-cleaning process.

There are no stale, crumbly, parched tobaccos—the fine Turkish and mild Domestic tobaccos of which Camels are blended come to you in prime, factory-fresh condition, thanks to the Humidor Pack.

This scientific germ-safe wrapping—not plain ordinary Cellophane, but moisture-

proof Cellophane which costs nearly twice as much—seals in all the natural aroma and freshness, seals it so tightly that wet weather cannot make Camels damp, nor drought weather make them dry.

Camels are milder and more throat-friendly because they are dust-free and fresh.

Give your throat a vacation, switch to Camels for just one day. Then leave them—if you can.

True to CAMEL QUARTER PACK—Smoking Machine, Smoker and Easy Way—Camel Softpacks, Smooth Joystick Brand—Columbia Station—every night except Sunday

**HUMIDOR
PACK**

Don't remove the moisture-proof wrappings from your tin box of Camels until you smoke it. The Moisture

BIOMASA

DOBRA

ATMOSFERA

Fotowoltaika

Pompy ciepła

Termomodernizacja

GAZ

**CIEPŁOWNIA
(paliwa kopalne)**

EDUKACJA

DORADZTWO

Dofinansowanie
czystym
energiami

hali
Innowacja i Klimatyzacja

Spotkanie sfinansowane ze
środków Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl

OTWARTE SPOTKANIE DORADCZE

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA W PRAKTYCE

Zlikwidujmy smog
zmniejszając opłaty za ogrzewanie

FUNDACJA PRZYJAZNY DOM
UL. OKULICKIEGO 2

10.04.2019 (ŚRODA)
GODZINA 17:00

W programie:

- Na co zwracać uwagę przy likwidacji pieca i docieplaniu budynku?
- Z jakich środków skorzystać i **nie popełnić błędów?** (w tym: program Czyste Powietrze, Kawka+, Lokalny Program Ochrony)
- Sesja doradcza z ekspertem energetycznym

BEZPŁATNE SZKOLENIE DLA MIESZKAŃCÓW

KASA CZEKA CZAS UCIEKA

Dowiedz się, skąd wziąć
pieniądze na czystą energię, czyli
jak nie puścić z dymem swojego
zdrowia, portfela i przyszłości.

ekodom.edu.pl

kalkulator efektywności energetycznej

1-22-11-2019

Unia Europejska

ekodom

Ekodom to zaawansowany obliczeniowo, lecz prosty w obsłudze kalkulator w zrealizujący zużycie energii w domu. Modyfikując izolację, sposób wentylacji i ogrzewania oraz inne elementy konstrukcji domu zobaczysz jak wpływają one na zużycie energii, oraz co można zrobić, żeby zmniejszyć jej zużycie.

Kontynuuj

Nowe obliczenia

Projektowany budynek

Istniejący budynek

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

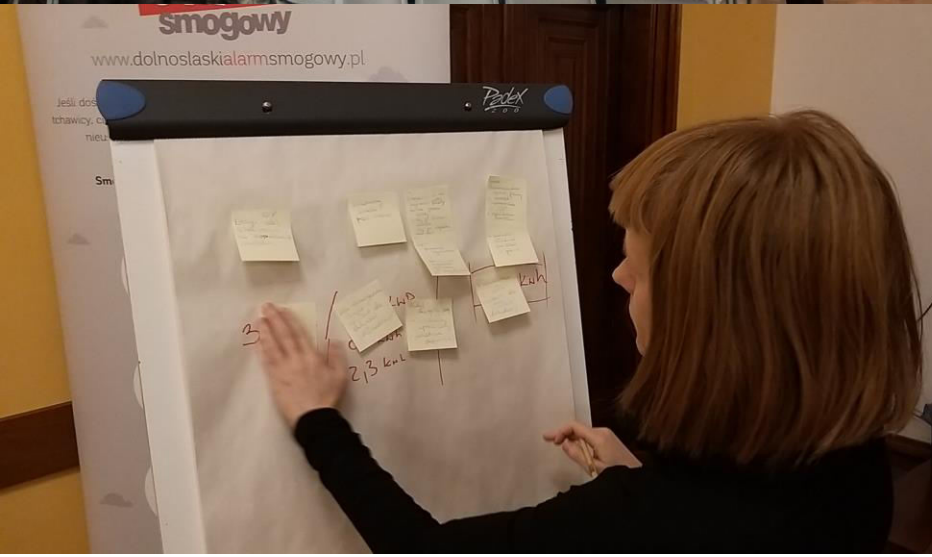
DOLNY
ŚLĄSK

Unia Europejska
Europejski Fundusz Regionalny

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
(i Gospodarki Wodnej)
w Wrocławiu

Ścinawa, 20.02.2020 r.

DOBRA — — ATMOSFERA

Szkolenie dla mieszkańców
Aneta Osuch, Arkadiusz Wierzba

SMOG

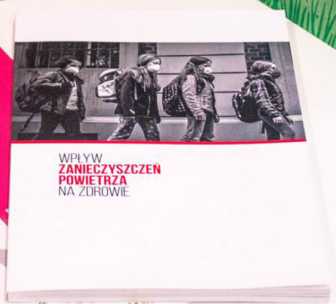
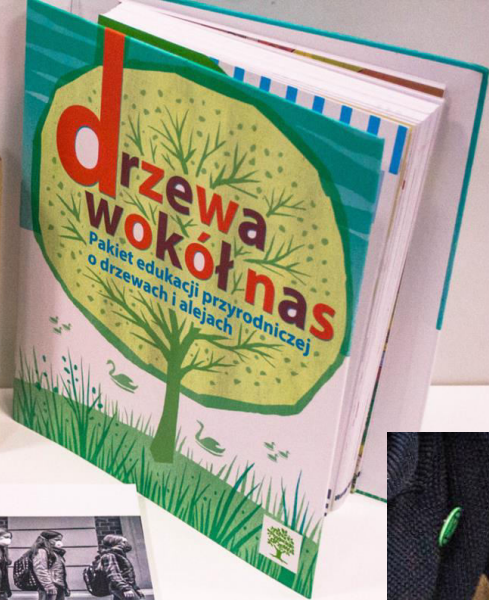
POLICJA

POLICJA

POLICJA

STRAŻ
MIEJSKA

1.04a

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

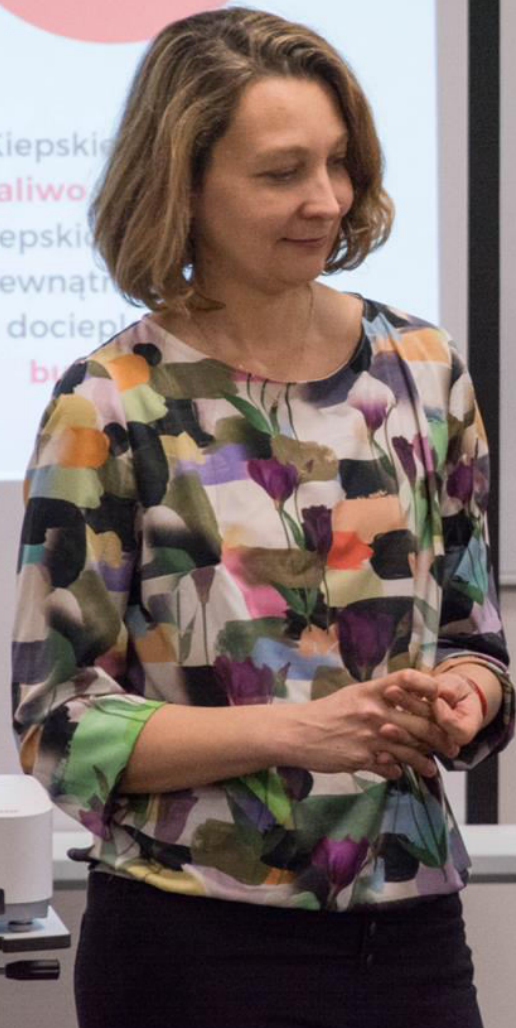
WIELKIM SMOGU NA DOKTYM IŁOŚCI

PYŁOMIERZ PYŁ PM25

0-50 µg/m³	100-150 µg/m³
51-100 µg/m³	151-200 µg/m³
101-200 µg/m³	201-300 µg/m³
201-300 µg/m³	301-400 µg/m³
301-400 µg/m³	401-500 µg/m³
401-500 µg/m³	501-600 µg/m³
501-600 µg/m³	601-700 µg/m³
601-700 µg/m³	701-800 µg/m³
701-800 µg/m³	801-900 µg/m³
801-900 µg/m³	901-1000 µg/m³

nosferyczne

Kiepskie
paliwo
kiepskie
wewnątrz
dociepl
bi

przepis na
SMOG

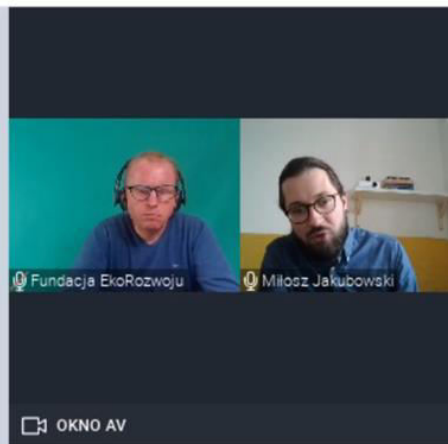

Ważnym elementem
walki ze smogiem jest
zmniejszenie emisji
z domów i zakładów
przemysłowych.
Kampania

Kontrola palenisk – właściwość organu

- Art. 376 Prawa ochrony środowiska – wójt/burmistrz/prezydent miasta **jest organem ochrony środowiska**. Art. 378 ust. 3 – wójt jest właściwy w sprawach zwykłego korzystania ze środowiska przez **osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami** (ale przepis precyzuje w jakich sprawach – nie wymienia art. 379).
- **Bez wątplenia kontrola działalności przedsiębiorców, niezależnie od jej skali, leży w kompetencji WIOŚ.**
- Kompetencje starosty (a zatem i prezydenta miasta) są szersze (art. 378 ust. 1 POŚ) – starosta jest organem ochrony środowiska właściwym w stosunku do przedsiębiorców, więc należy uznać, że **prezydentowi miasta przysługują odpowiednio szersze kompetencje kontrolne.**
- Postulat – **poszerzenie kompetencji wójtów/burmistrzów o kontrolę przedsiębiorców** (w zakresie eksploatacji małych instalacji).
- **Wójt/burmistrz/prezydent miasta właściwy do prowadzenia kontroli przestrzegania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (art. 9u ustawy – stosujemy art. 379 i 380 POŚ)

OKNO AV

CZAT

Adresatem jest Gmina

? K...
W ocenie UMWD obowiązek na Gminę dalej istnieje.

M...
ale nie podano rodzaju nakładanych kar

? O...
A JAK NIE MA DOKUMENTACJI KTOŚ?

? D...
nie mam problemu

? O...
OK, ALE UKARANIE MANDATEM NIE KONCZY SPRAWY, BO NADAL NIE WIEMY Z KIEDY JEST PIEC.

DOBRA

ATMOSFERA

DOLNOŚLĄSKA KAMPANIA
EKOEDUKACYJNA

TROSKA O WSPÓLNY DOM

Webinarium dla duszpasterstw i środowisk kościelnych

 ZMIEN
PLEC

ZMIEN
PLEC

ZMIEN
PLEC

MINIEJ

WIĘCEJ

Dziękuję za uwagę

Krzysztof Smolnicki
krzysztof@smolnicki.pl

facebook

Fundacja
EkoRozwoju
@Fundacja.EkoRozwoju

Strona główna

Lubię to! Udostępnij Wyślij wiadomość

DLACZEGO? JAK? KTO? WSPERAJ NAS? KONTAKT

DZIAŁAMY
dla natury i człowieka
od 1991 roku

- SMOG
- KRYZYS KLIMATYCZNY
- DIETNA BIODŹRODNÓŚĆ
- SUMIENIOWOŚĆ ŻYWIŚCIOWA
- EDUKACJA
- WSPÓLNICA ROZWOJOWA

Misja Fundacji EkoRozwoju

Eko [g]ość smogowy dam. Chcemy by idea zrównoważonego rozwoju stała się jego fundamentem. Jesteśmy przekonani, że troska o naszą kruchą i ograniczoną zasobność oraz konieczność sprzeciwu wojny ekologicznej w historii cywilizacji, jako jest krzyżem klimatycznym, wymagałoby łącznie ze sobą ludzi, naukowców i zaangażowanych do spraw środowiska działaczy społecznych.

Chcemy czystej i oszczędzającym pięknom natury i nie tracić z oczu potrzeb wszystkich lat czujnych. Dlatego pracujemy na rzecz ochrony przyrody, czystego powietrza i czystego klimatu oraz sumienności żywnościowej i wspólnego sprzętu na waznym poziomie.

Naszą misję realizujemy nie tylko w Polsce, ale i w wielu innych krajach Europy – od Portugalii po Gruzję. Preferujemy zasady współpracy zamiast konkurencyjności, dlatego działamy przede wszystkim w ramach i z innymi organizacjami społecznymi i ekologicznymi jako członkowie Polskiej Zielonej Sieci i Sieci Klimatycznej.

facebook

Dolnośląski Alarm Smogowy
@DolnoslaskiAlarmSmogowy

Strona główna

członek polskiego alarmu smogowego

Lubię to! Udostępnij Wyślij wiadomość

www.fer.org.pl

[fb/FundacjaEkoRozwoju](https://www.facebook.com/FundacjaEkoRozwoju)
[fb/DolnoslaskiAlarmSmogowy](https://www.facebook.com/DolnoslaskiAlarmSmogowy)